

ชื่อวิทยานิพนธ์	แหวน : ในฐานะองค์ประกอบของเรื่องในวรรณคดีไทย
ผู้เขียน	นางสาวอาภรณ์ กลแกม
สาขาวิชา	ภาษาไทย (สาขาวรรณคดี)
ปีการศึกษา	2539

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มุ่งศึกษาเรื่องแหวนที่ปรากฏในวรรณคดีไทย สมัยรัตนโกสินทร์ จำนวน 16 เรื่อง โดยศึกษาใน 3 ประเด็น คือ ประวัติ และลักษณะของแหวน การใช้แหวน และความสำคัญของแหวนในฐานะ องค์ประกอบของเรื่องในวรรณคดีไทย

ผลการศึกษาพบว่า วรรณคดีไทยกล่าวถึงแหวน 2 ชนิด คือแหวน ที่ใช้อัญมณีประดับ ซึ่งจะเรียกชื่อตามชนิดของอัญมณี และแหวนที่มีลักษณะรูปทรง ต่าง ๆ แหวนทั้งสองชนิดนี้กวีได้นำมาใช้ตามวัฒนธรรมประการหนึ่ง กล่าวคือ กวีนำแหวนมาใช้เป็นเครื่องประดับของตัวละคร ใช้ตามฐานะของบุคคล ตามชนบทยุคใหม่ ตามความเชื่อ ตามคำนิยาม เป็นของที่ระลึก ใช้เป็นค่าจ้าง และรางวัล และใช้เป็นเครื่องบรรณาการ อีกประการหนึ่ง คือกวีนำแหวน มาสร้างสรรค์เรื่องให้เป็นไปตามจินตนาการโดยให้ตัวละครใช้แหวนสำหรับ แปลงกาย ใช้เป็นอาวุธ และใช้เพื่อการเหาะเหินเดินอากาศ การใช้แหวน ตามจินตนาการนี้เป็นลักษณะเกินจริง

การใช้แหวนเป็นองค์ประกอบของเรื่องพบว่า วรรณคดีไทยจำนวน 16 เรื่องที่นำมาศึกษานั้น นอกจากกวีจะนำแหวนมาสัมพันธ์กับตัวละคร โดยให้ เครื่องประดับตามชนบทยุคใหม่ในทางตรงข้าม และทำให้บทบาทของตัวละคร เติบโตขึ้นแล้ว กวียังนำแหวนมาสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง แก่นเรื่อง หรือโครงเรื่อง อย่างใดอย่างหนึ่ง ในวรรณคดีไทยบางเรื่องแหวนอาจมีส่วนสัมพันธ์กับ องค์ประกอบของเรื่องมากกว่า 1 อย่าง

ผลการศึกษาแสดงว่า เมื่อภวนำนวนมาใช้เป็นองค์ประกอบ
ของเรื่องในวรรณคดีไทยแล้วทำให้เรื่องสนุกสนาน ชวนติดตามและประทับใจ
ผู้อ่าน ทั้งนี้เกิดจากภวนำนวนมาใช้อย่างเหมาะสม ทำให้เรื่องประสา
นกลมกลืนกันจนเกิดความเป็นเอกภาพ

Thesis Title   Functions of the Ring Motif
                              in Thai Literature
Author   Miss Aphon Konkaem
Major Program: Thai (Literature)
Academic Year: 1996

Abstract

This research is intended to investigate the ring motif recurring in 16 literary works of the Rattanakosin Period with emphasis on three aspects: historical background and distinctive features of the ring, use of the ring, and importation of the ring to the story component in Thai literature.

It is found that Thai literature speaks of two types of rings. The first type is classified by the kind of precious stone mounted on the ring, from which the ring's name is derived. The second type is classified by the ring's shape. On one hand, the poets use these two types of rings as a cultural icon; that is, they are used as part of the characters' adornment, token of status, custom or tradition, beliefs, valued, and love, or they may be used as payment, incentive, or tribute. On the other hand, the two types of rings are also used as a device to carry out the poets' exaggerated

imagination. This includes the use of the ring as a magical weapon, and as a means to transfigure the characters of enable them to soar in the sky.

From the 16 literary works under the study, it is found that the ring is linked to the characters either as part of their adornment by literary convention or as a device to highlight their role. In addition, the ring may be related to the storyline, theme or plot. In some literary works, the ring is related to more than one of these subcomponents.

It is also found that the poets' incorporating of the ring motif into the story will make it more enjoyable, create suspense, and leave impression upon the readers provided that such incorporation is plausible and in harmony with the storyline.